

INTERVJU / Gašper Tič, igralec

Če si privoščiš sebe, si lahko tudi druge

Gregor Butala

Igralec Gašper Tič ima za seboj živahno jesen. Poleg vrste vlog, ki jih igra v matičnem Mestnem gledališču ljubljanskem, je počel še kup stvari: v Gledališču Koper so postavili njegov dramski prvenec *Trio*, v projektu z Denisom Avdičcem se je spet preizkusil kot režiser, še vedno tudi soustvarja priljubljeno mladinsko televizijsko oddajo *Firbcologi*.

Nedavno ste začeli vaditi za novo predstavo – na Mali sceni MGL pripravljate dramo *Kos plastike* nemškega avtorja Mariusa von Mayenburga. V sodobnih besedilih te vrste igrate razmeroma redko. Kako blizu so vam?

Reči moram, da sem nad besedilom navdušen. V sodobni dramatik niti ni tako veliko iger, kjer bi te dialogi nemudoma pritegnili, toda Mayenburg me je zares prepričal. Z njegovim delom se spoprijemam prvič, četudi smo v MGL v preteklosti že uprizorili dve njegovi drami. Občutek imam, da gre za inteligentnega, duhovitega človeka, ki zna spretno prepletati življenjske teme z družbenim komentarjem. V tej predstavi imam vlogo umetnika, ki mi je kot lik zelo všeč, čeprav je na prvi pogled nekoliko antipatičen, kot se nam umetnikom kar pogosto dogaja – ljudem se pač zdimo malo čudni in ekscesni. Skozi ta lik avtor ponuja neke vrste komentar sodobne umetnosti in meščansko-snobovskega, potrošniškega življenja, v njegove besede naniza cel kup resnic – in to takšnih, ki bi jih tudi sam rad povedal, zato se mi zdi izvrstno, da jih je nekdo že napisal in jih lahko kot igralec le izgovorim. (*Smeh.*)

Zdi se, da ste tudi sami nagnjeni h kritičnemu vrednotenju stanja stvari, vsaj če sklepam po vaših verzih ob vodenju zaključnih slovesnosti Borštnikovega srečanja.

Kritičnost je res nekaj, kar se trudim ohranjati tako v življenju kot pri svo-

jem delu. Drži pa tudi, da k tovrstnim podvigom vedno pristopam z nekakšno samoironijo – to se mi zdi prvi pogoj, da si lahko ironičen tudi do neke širše situacije. Če si najprej privoščiš sebe, si lahko tudi druge – pa še zamerijo ti manj. Seveda je pomembno tudi, na kakšen način in v kakšni obliki to storiš, zato mi je takšne izdelke večji izziv pisati v verzih: forma poezije nekoliko privzdigne stvari in neka šala, ki bi bila v prozi morda banalna, je lahko v vezani besedi nekoliko bolj zanimiva, po drugi strani pa verzi kakšno ostrejšo kritiko na določen način tudi omilijo. Saj ne želim biti provokator, ki bi izzival škandale, nikoli mi ni bilo do skrajnosti, me je pa vedno dražila resnica, kot sem jo občutil. In to se mi zdi primerna pot, da se odzovem in opredelim, ne da bi koga žalil ali poniževal.

Najprej verzi, pred kratkim pa so v koprskem gledališču uprizorili tudi vaše prvo dramsko besedilo, *Trio*...

Šlo je za splet naključij. Če sem se v dveh desetletjih gledališke kariere česa naučil, sem se tega, da te stvari poiščejo same, ko si nehaš zastavljati cilje. In se ti nato zgodi več lepega kot takrat, ko se želiš kot mlad, ambiciozen umetnik v nečem dokazati. Kar zadeva pisanje v verzih, ki je zdaj preraslo v večje in bolj javne izdelke, ima korenine v čisto nedolžnih iskrivih prigodnicah za kolege v gledališču. V MGL smo se namreč vedno želeli ob delu tudi zabavati, pomembni so nam odnosi in vzdušje v hiši, in tako je naloga animatorja ob neki priložnosti padla tudi name – takrat, ko je dramaturginja Alja Predan odhajala na novo delovno mesto v Cankarjev dom. Ob njenem odhodu sem spisal šaljivo repliko v verzih, ki je bila vsem silno všeč, in tako je kar nekako prešlo v navado, da se vselej, ko je v teatru kaka zabava ob upokojitvi, rojstnem dnevu ali odhodu kakega kolega, pričakuje, da bom za to priložnost kaj napisal. Seveda to rade volje storim; včasih pa mi to sproža tudi tesnobo, ker vem, da se brez tega na zabavi ne smem prikazati. (*Smeh.*) In

takih prigodnic se je nabralo že za debelo knjigo. Sicer nikoli nisem imel želje, da bi jih objavil, ko pa je Alja pozneje postala umetniška direktorica Borštnikovega srečanja, je prišla na zamisel, da bi vodil zaključno prireditev festivala in bi napisal tudi besedilo. Malo me je skrbelo, a sem privolil, in tako je pred dobrima dvema letoma nastala *Oda gledališču*. Ko smo pripravljali predstavo *Prevare*, mi je nato režiser Jaka Ivanc predlagal, da napišem zaključne verze, potem me je spomladi pritegnil k zamisli, da bi v koprskem gledališču naredili koncertno predstavo s songi iz petdesetih let, kjer bi trije igralci nastopali kot pevke...

Aha, tako se je torej rodil vaš dramski prvenec...

Jaka je že imel grobo zamisel o projektu in zanimalo ga je predvsem, ali bi bil pripravljen napisati vezne tekste med songi, da bi vse skupaj spravili v neko gledališko formo. Rekel sem, no, če gre le za vezne tekste, potem pa že – a se je nato seveda obrnilo drugače. Z Ivancem rada delava skupaj in tudi podobno bereva gledališče, zato sva kmalu ugotovila, da mora biti prisotna tudi neka zgodba, neka dramaturgija... Ko sem se zadeve resno lotil, je zahtevala kar precej časa, saj sem si zadajal nove in nove zahteve; na koncu je nastala predstava z vmesnimi songi (*smeh*), ki sem jo žanrsko označil kot »koncertno komedijo o družinski dramati«. Da je drama nastala na podlagi naročila, me sploh ni omejevalo, ampak mi je bilo celo všeč – jasno je bilo, kaj se potrebuje. Prej nisem imel želje, da bi se poskušal kot dramatik, nekako ni bilo časa in volje, da bi šel pisat neko besedilo, za katero ne vem, ali bi sploh koga zanimalo.

Verjetno je bil tu proces pisanja drugačen, saj ste bili neposredno vključeni v nastanek predstave.

To, da sem bil v vlogi pisca, ki pozna tudi igralce, za katere dela, me je še dodatno pritegnilo. Lahko sem si predstavljal, kako bodo replike zaživele, pa tudi to, kako bo Jaka zrežiral.

Ko so vaje že tekle, sem za songe napisal še slovenska besedila, saj se je pokazalo, da bi bilo bolje, če bi bili ti sicer dobro znani napevi vsebinsko povezani z zgodbo. Bil sem torej vključen v celoten proces, kar je za avtorja redka priložnost.

Tudi kot igralec morate vzpostaviti določen odnos do besedila, delati z njim, pa četudi se vam morda zdi slabo...

Seveda kot igralec v tem pogledu nimaš veliko svobode, toda v igralski vlogi se osredotočim na svojo nalogo in si ne jemljem pravice, da bi presojal besedilo. Mi pa izkušnje z režiranjem ter pisanjem in prirejanjem besedil kot igralcu pridejo zelo prav, saj se mi zdi, da zdaj bolje in lažje razumem namene avtorja ali režiserja. **V veliki meri ste se profilirali kot izvrsten komedijski interpret, trenutno na primer v Prevarah in Švejku.**

Drži, a osebno mi je še bolj blizu žanr nekakšne »dramedije«, v kateri se

podobno kot v življenju združujeta smeh in žalost; od uprizoritev, v katerih trenutno igram, sem nekako spadata *Menjava straže* ter *Pes, pizda in peder*. Veliko vpliva na vloge, ki jih dobiš, sicer nimaš; kakšnemu igralcu bi bilo težko, če bi bil preveč v komedijah, meni pa se zdi to, da me zasedejo v komedijo, ker verjamejo, da bom dobro odigral, kompliment. Res je, da vidimo ogromno neposrečenih poskusov komedije, toda kot njen deklarirani zagovornik vselej poudarim, da imam komedijo rad – seveda mislim na dobro komedijo, takšno, ki zahteva obrtno znanje, igralsko spretnost, mojstra na odru. Komedije s praskanjem po riti in vrtanjem po nosu, da se za vsako ceno doseže smeh iz občinstva, me ne zanimajo. Dvojni salto mortale je očarljiv, ker ga ne zna vsak; da ga izvedeš, je potrebno veliko znanja in vaje. Enako je s komedijo, le da ni tako očitno, kadar komu spodleti in si zlomi vrat.

Prav Prevare, absolutna zmagovalka letošnjega festivala Dnevi komedije, kjer ste prejeli tudi naziv žlahtnega komedijanta, so tisti tip komedije, ki za učinkovitost zahteva znanje, natančno izvedbo in disciplino.

Tako je. Pa tudi v resnih vlogah sem vselej občudoval igralce, ki imajo sposobnost, da znajo v resnobi najti nekaj komičnega. Saj je tudi v življenju vselej prisotno oboje, če le pogledaš z zadostne distance – v najbolj tragičnem ljubezenskem prizoru je tudi nekaj komičnega, v smešnem je kal tragičnega. Nemara me to privlači, ker sem takšen tudi sam: v zasebnem življenju pogosto operiram s humorjem, a sem pravzaprav velik melanholik. x

Dvojni salto mortale je očarljiv, ker ga ne zna vsak; da ga izvedeš, je potrebno veliko znanja in vaje. Enako je s komedijo, le da ni tako očitno, kadar komu spodleti in si zlomi vrat.

»V dveh desetletjih kariere sem se naučil, da te stvari poiščejo kar same, ko si nehaš želeli nekih določenih ciljev,«
ugotavlja Gašper Tič. Jaka Gasar